

BULLETIJN

- - VAN DEN BOND VAN INTERNATIONAAL-KOMMUNISTEN - -

OPSTEL EN BEHEER :
H. DE BREUCK
- 63, ST. JANSPLAATS -
ANTWERPEN - POSTCHECK : 4201.31

HET NUMMER : 50 CENTIEM
JAARABONNEMENT : 6 FRANK

MAANDBLAD

NOVEMBER 1937
N° II
DERDE JAARGANG

INHOUD : Het Einde van het Experiment
Van Zeeland.
Massa-Beweging en Voorhoede.
Wat er van de Russische
Revolutie geworden is.

HET EINDE VAN HET EXPERIMENT VAN ZEELAND.

Heeft men er nu voor langen tijd mee gedaan, vroegen de journalisten aan M. Van Zeeland, ter gelegenheid van de laatste herplaatsing van zijn kabinet, die als reden had - men weet het nu - de ontslagsdreigementen van den eersten minister tegenover de lasterkampanje waarvan hij het slachtoffer was. En deze antwoordde met nadruk : "Voor heel langen tijd." Minder dan vier weken later moest hij, die in het politieke leven zijn intrede had gedaan omgeven met een ongevenaard prestige, (moest) vertrekken zonder verdere plichtplegingen.

Dit vertrek dient onderzocht van uit meer dan één gezichtspunt. Een der punten van het programma van M. Van Zeeland, en niet een der minst belangrijke, was wel degelijk een einde te stellen aan de onstandvastigheid der regeeringen. Had hij in dit opzicht niet gezegd dat hij als eenige redenen voor het ontslag der regeering slechts een motie van wantrouwen door de Kamers, of het verwerpen der begrotingen, zou beschouwen? Noch het één noch het ander dezer gebeurlijke voorvallen hebben zich voorgedaan, en nochtans treedt de regeering af. Geen enkel der partijen der regeerings-koalitie hebben een ernstige opwerping naar voren kunnen brengen, of het zou de B.W.P. moeten zijn. En dat is omdat zij zich er in werkelijkheid allen goed rekenschap van geven, terwijl zij langs den anderen kant aannemen dat voor den buitenstander de regeeringen moeten blijven gelden als de uitdrukking van de koalitie van partijen, dat de regeeringen in feite altijd blijven wat Marx noemde de "beheerraad" der bezittende klassen. Maar zelfs het protest van de B.W.P. was dezen keer maar slapjes. En men gist waarom. Had de B.W.P. niet gezegd dat de regeeringen van Nationale Unie niets gemeens hadden met de vorige regeeringen? Had zij niet gezegd dat deze laatsten slaafs gehoorzaamden aan de orders der "verborgen machten", ter-

wijl dat niet het geval zou zijn met de regeeringen der Nationale Eenheid? Hadden deze laatsten niet voor uitdrukkelijke zending de "geldmachten" onder de knie te krijgen? Waren zij niet vrij van alle "klasse-vooroordeel? Hadden zij niet uitsluitend op het oog het "nationaal belang", het "welzijn der gemeenschap"? En nu ruimt de regeering het veld onder den eersten druk van de hoge finantie - want de B.W.P. neemt aan dat de pers-kampanje die er in geslaagd is den Heer Van Zeeland te doen wijken, het werk is van de hoge finantie. Dat volstaat om de goocheltoeren van de B.W.P. om te bewijzen dat de regeering iets anders was dan zij werkelijk was, voor goed te weerleggen. De weinig schitterende val van dit kabinet van Nationale Eenheid bevestigt dat zij nooit iets anders is geweest dan een instrument van het kapitalisme. Zij werd gevormd rechtstreeks onder den druk der arbeidersklasse. We zagen inderdaad na de verkiezingen van 1936 Van Zeeland aan het werk om te beproeven een regeering samen te stellen waarvan het programma door de B.W.P. moest verworpen worden. De "Peuple" veroordeelde het in deze termen: "Indien M. Van Zeeland zich schuchter heeft getoond in den sektor der economische structuur-hervormingen, dan heeft hij zich bijzonder bedrijvig getoond in dien der politieke structuur-hervormingen. Heel dat gedeelte van het programma geeft den indruk dat degene die het heeft opgesteld onder den indruk staat van het rexistisch sukses, dat hij wil bevalen, hij ook, aan den nieuwen afgod."

Ziedaar wat begin Juni 1936 het voornaamste orgaan van de B.W.P. van M. Van Zeeland dacht. Intusschen brak de formidable staking los, de echo van de fameuze bezettingen der Fransche fabrieken. Een half-miljoen arbeiders was in staking. De sociaal-demokratie aanvaardde als leider degene waarvan zij tevoren zei dat hij zou bevallen aan den nieuwen rexistischen afgod. Het is zeer waarschijnlijk dat indien wij toen de stakingen niet hadden gehad, dat we dan destijds al de meeningsverschillen hadden gekend die tot de huidige regeeringskrisissen hebben geleid.

O O O

Is het mogelijk in het onderzoek der regeering van de bedrijvigheden der Nationale Bank, de reden van den val van de regeering te zien? We gelooven van wel. Men zal zeggen dat dit zeer waarschijnlijk is, daar wat zich als aanleiding voor het onderzoek van den Minister van Financiën heeft opgedrongen een perskampanje is, waarvan het initiatief niet ligt bij de regeeringspartijen, doch integendeel bij de regeerings-oppositie. Dat is waar, maar men mag niet vergeten dat indien de gedachte van het schandaal verspreid werd door de rexistische pers - die daarvoor hoge bescherming moest hebben en medeplichtigen in den schoot der Nationale Bank zelf - er toch het rapport en het bijgevoegd rapport van den Minister van Financiën is noodig geweest om de juistheid der feiten vast te stellen. Men moet ten andere erkennen dat deze documenten, de bedoelingen van hun opsteller ten spijt, op zichzelf de verpletterendste beschuldigingsakte vormen, niet alleen tegen de buitensporigheden waaraan het rapport zoogezegd een einde wil stellen, maar ook tegen het regiem der hoge wedden, dat ten andere door het rapport verdedigd wordt. De goede wil van het ministerie van financiën valt heelemaal buiten kwestie. Het is

zeker geen gelijkheidsprediker van verdacht allooi, geen vuile kommunist, die M. de Man. Hij vliegt zelfs de bestuurders der bank ter hulp wanneer die ter verdediging hunner fabelachtige "loonen" argumenten naar voren brengen die geen steek houden, door er betere ter hunnen dienste te stellen. (1). De financiële schandalen met demagogische doeleinden exploiteeren is op zichzelf niet zoo'n groot gevaar voor de beneficianten van het regiem, en nooit hebben reactiebewegingen nagelaten ze te gebruiken wanneer zij er profijt meenden te kunnen uit trekken. Maar het is iets anders systematisch publiek te maken door documenten, waaraan groot gewicht wordt gehecht omdat zij officieel zijn en dus objectief worden geacht, wat de wettelijke en buitenwettelijke voordeelen zijn, verbonden aan de functies der bestuurders van de groote instellingen van het regiem. De minister van financiën heeft cijfers gegeven over de wedden van het hooger personeel der bank, heeft een zeer stichtelijk kijkje gegeven op hun relaties met den fiskus. Ieder andere regeering had kunnen weerstaan aan den druk der opinie die het gevolg was van het resultaat van het onderzoek. Maar deze kon het niet, juist omdat zij zich had willen voordoen als een regeering die grondig van de andere verschild. Zij moest er bij vallen, eens haar leider op onweerlegbare manier ontmaskerd als een van de profiteurs van het regiem. Het is mogelijk dat in het begin de bourgeoisie er niet aan gedacht heeft de schandalen der Bank tegen de regeering uit te spelen om ze te doen vallen, ze wou ze alleen gebruiken om er druk op uit te oefenen, om te kunnen inwerken tegen de "socialistische" eischen van de B.W.P. die toch altijd moet rekening houden met haar arbeidersklienteel. Maar eens dat het rapport DE Man zoo duidelijk de positie van Zeeland belicht had, bestond het belang van de bourgeoisie erin haar eersten minister te laten vallen. (2)

Doch de ongenade treft niet alleen Van Zeeland, ook zijn onmiddellijke aanklager, de socialistische minister van financiën, wordt er door getroffen. De veroordeeling treft meer het systeem dan den man. Ziedaar een ernstige waarschuwing voor hen die een loopbaan willen maken als dienaar van de bourgeoisie: dat zij er zich niet te veel mee ophouden aan te toonen hoe het daar bij de bourgeoisie toegaat, bij haar die waakt op de "belangen van de natie".

(1) Men herinnert zich dat de minister in zijn rapport gewag had gemaakt over het oordeel der beheerders der Bank, die beweerden dat de verdeeling onder een van de wedden van den afgetreden bestuurder te verrechtvaardigen was door het feit dat zij ook zijn arbeid moesten overnemen. De Man verklaart hierbij dat de hoge loonen van het leidend personeel beschouwd moeten worden in verband met den socialen rang die met die functies overeenkomt, eerder dan in verband met de hoeveelheid geleverd werk. Inderdaad is het idioot een salaris van verschillende honderdduizenden franks te willen wettigen door den duur van den arbeid aan de basis te leggen.

(2) De aangeklaagde praktijken der Nationale Bank hebben wel te verstaan niet buitengewoons, zij zijn veeleer de regel in kapitalistische zaken. Hoge loonen, wijnpotten, bedrog tegenover den fiskus, enz. zijn schering en inslag. En de wet treedt slechts zelden op, zij houdt al haar gestrengheid voor om de massa kleine luidjes te fnuiken. Maar dat die praktijken ook in voege waren bij de Nationale Bank, die het toonbeeld der eerlijkheid moest blijven, ziedaar wat aan de basis ligt van de verontwaardiging die zich van de bourgeoisie heeft meester gemaakt.

Het veto dat tegen De Man gesteld wordt door de industriële reaktie, langs de liberale partij om, is natuurlijk niet alleen het gevolg van de rol die hij gespeeld heeft in de zaken van de Nationale Bank. De Man vertegenwoordigt het best, met Van Zeeland, de "nieuwe politiek" van het kapitalisme. Deze politiek bestaat er in, in krisistijden, een reeks maatregelen toe te passen die den staat toelaten in te grijpen, daar waar vroeger de individuele kapitalisten uit vrijen wil ingrepen. Op het hoogtepunt van de economische ontreding, op het hoogtepunt van de crisis, wanneer het produktie-apparaat geblokeerd is en dat het blijven voortbestaan van dien toestand een zoo goed als doodelyken stilstand ten gevolge zou hebben, is het bank- en nijverheidskapitalisme bereid zich een dergelijke politiek te laten toepassen, die er, ten onrechte, voor doorgaat een voogdijschap te zijn over de bezittende klassen. We hebben het onlangs gezien in Amerika met Roosevelt, en nu pas in België met Van Zeeland.

Op dat oogenblik geeft de bourgeoisie in alles toe omdat zij bijna niets meer te verliezen heeft, want wat zij bezit dreigt onder te gaan in den sozialen chaos die de stilstand in de produktie zou kunnen meebrengen. Dan spreken de verdedigers van het kapitalisme en de "vernieuwers" van diepgaande hervormingen van het kapitalisme (sommigen spreken zelfs van zijn afschaffing). De nieuwe profeten der "struktuurhervormingen" houden redevoeringen. De bourgeoisie laat hun doen, vertrouwt hen zelfs de macht toe. Zij weet te goed dat het eerste wat die hervormers zullen doen bestaat in het niet in toepassing brengen van hun struktuurhervormingen, want deze zouden hun doel niet bereiken. Wat het eerst dient gedaan om het economisch apparaat te deblokkeren is het overgaan tot een reeks onteigeningen met het doel de kapitalistische onderneming weer winstgevend te maken. Men moet het de kapitalistische produktie mogelijk maken met winst te arbeiden. En dat gebeurt door middel van de gekende muntmanipulaties, die het mogelijk maken de arbeiders aan het werk te zetten met een loon dat gelijk staat aan werkeloozensteun.

Dat is het wat de twee regeeringen Van Zeeland hebben gedaan. Men heeft voor het kapitalisme een nieuwe winstmarge gemaakt. Men heeft een "nieuwe taart" gemaakt, om de uitdrukking van De Man te gebruiken. Maar in feite heeft men het overbodig gemaakt voor het kapitalisme hervormingen uit te vinden. Het is het oogenblik dat de bourgeoisie de partijgangers van struktuurhervormingen naar hun studies terug kan sturen. Het schijnt dat de minister van financiën projekten had voor hervormingen op het statuut der banken en een voor de monopolies. Men kent zeer weinig van deze plannen. De middens die de kampanje tegen Van Zeeland uitgelokt hebben weten er misschien meer van. In ieder geval betekent de val van Van Zeeland en het veto dat De Man getroffen heeft, dat voor de bourgeoisie de tijd der struktuur-experimenten voorbij is.

(1)-----

Op het oogenblik dat we deze lijnen schrijven kennen we nog niet het besluit dat de B.W.P. zal treffen in antwoord op het veto dat de liberalen gesteld hebben tegen een regeering die voorgezet zou zijn door den opsteller van het Plan van den Arbeid. Het is mogelijk, doch weinig waarschijnlijk, dat de B.W.P. van gedacht verandert en we een socialistisch-katholiek ministerie krijgen, maar zelfs in dat geval zouden de hervormingskwesities toch opzij geschoven worden.

(Vervolg blz. 14.)

WAT ER VAN DE RUSSESCHE REVOLUTIE GEWORDEN IS.

In ons vorig bulletijn hebben we uit het hoofdstuk LOONEN van de brochure van M. YVON een en ander vertaald. Thans laten we het hoofdstuk HUISVESTING volgen. De vertaling ervan namen we over uit het Oktobernummer der Hollandsche P.I.C.

DE HUISVESTING

VERSCHILLENDE SOORTEN WONINGEN. Toen de revolutie de eigenaars had onteigend, vormden de bewoners direkt in het begin het huis-komité, belast met het onderhoud van de onroerende goederen en met de samenstelling - volgens aanwijzingen van de in huiskoöperaties vereenigde bewoners - van een huisreglement en de wijze van herverdeling der woningruimte.

Thans bestaat het huiskomité nog, maar het is volkomen van karakter veranderd. De huiskoöperatie bestaat nog slechts in naam en het huiskomité is slechts één der raderwerken, dat de besluiten uitvoert van een plaatselijk gecentraliseerd organisme met aan het hoofd een "verantwoordelijk" kommunist, die absoluut meester is over de verdeling van de woningruimte en het huisreglement.

Naast dit systeem van huisvesting bestaat er ook het huis, dat Kommune wordt genoemd, een term, die evenals huiskomité, herinnert aan de revolutionaire periode. De oorsprong van de huiskommune is deze: op het tijdstip van de omwenteling maskten de arbeiders zich tegelijkertijd meester van de bedrijven en van alle dingen die bij het bedrijf behoorden, zooals direktors-, eigenaars-, en fabriekswoningen. Dit alles werd samen de huiskommune van de arbeiders.

Deze huiskommunes zijn nu direkt en uitsluitend afhankelijk, niet meer van de arbeiders, maar van de bedrijfsdirektie, die een speciaal bureau heeft om er zich mee te bemoeien: bureau van huisvesting. Wanneer de arbeider het bedrijf verlaat verliest hij daardoor tegelijkertijd zijn woning. Het is vooral tot deze kategorie van huisvesting dat de nieuwe woningen behooren. Ze zijn gebouwd naar het model der arbeiderswoningen en zijn gereserveerd voor de bevoorrechten uit het bedrijf, "verantwoordelijken", specialisten, stootbrigadiers en stachanovarbeiders.

Een ander soort huisvesting, op het oogenblik zeer bekend, is die van de groote, houten barakken, van het soort dat we uit den oorlog nog goed kennen. Ze bestaan uit één groote ruimte, welke 25 tot 40 bedden bevat, waarop vrijgezellen en soms zelfs families slapen.

In het begin sliepen in deze barakken slechts bouwvakarbeiders en die van Publike Werken, maar sedert de industrialisatie heeft de buitengewone uitbreiding der bedrijven deze barakken snel doen toenemen. In verschillende steden vormen zij vaak de voornaamste wijze van huisvesting. In de Oeral en in Siberië zijn groote steden met 100.000 en meer inwoners voor een groot deel uit deze barakken gevormd. Zij karakteriseeren het landschap rondom, de "industriële reuzewerken en grandiose verwerkelijkingen", die verheerlijkt worden door de sovjet-reisbureaus.

In de omgeving van de groote steden bestaan ook kleine, individuele houten zomerhuisjes - datcha's - die zeer kostbaar zijn om te bewonen vanwege de hooge huur, extra reiskosten en moeilijkheden van pro-

viandeering en brandstofvoorziening (de brandstof is zeer belangrijk in Rusland); men neemt dan ook slechts in den uitersten nood zijn toevlucht tot deze datcha's.

Een wijze van huisvesting, welke voor gewone stervelingen bijna geheel is verdwenen, is die van hotels.

Men heeft niet het recht er langer dan 15 dagen te wonen of in sommige gevallen een maand. Bovendien moet men, zelfs om er één nacht te slapen, een reiziger met officieele zending zijn, zoodat het voor een arbeider onmogelijk is zich verder dan een dagreis van zijn werk te verwijderen, tenzij hij bij vrienden of onder de sterren slaapt.

Welke soort huisvesting men ook neemt, het is buitengewoon moeilijk er onderdak in te krijgen. Verschillende formaliteiten zijn onvermijdelijk. Eerst moet men zijn pas laten zien, want zelfs een Rus mag zich zonder pas niet door Rusland bewegen. Dit is het systeem van het binnenlandsch paspoort, opnieuw van het Tsarisme overgenomen.

Op vertoon van dit paspoort schrijft het huiskomité of de "kommandant" van het huis je in op de lijst van aspirant-huurders, tenminste als hij er de toestemming voor heeft van het hogere orgaan van de Sovjet. De tijd die verstrekt eer men van aspirant-huurder tot huurder wordt duurt maanden en dikwijls jaren, al naar de vasthoudendheid waarover men beschikt; dit moet je afwachten in een barak, of je binnenwerken in een kamer die reeds overbevolkt is door een bevriende familie.

Huurder geworden verwerf je slechts een betrekkelijke rust. Alleen wanneer je er voor zorgt "gezien" te zijn op je werk en in het huis, zal je de niet in te denken gemeene streken kunnen vermijden, die men je laat ondervinden met het doel je van het zoo moeilijk verkregen onderdak weer te berooven. Laat verder niet je ontevredenheid met het regiem blijken of de politie zal gebruik maken van het uitzettingsrecht, dat ze bezit.

Om volledig te zijn voegen we er bij, dat er wettelijk 's winters geen uitzettingen worden gedaan, wat bij 20 tot 40 graden koude in de huidige omstandigheden bijna een doodvonnis zou beteekenen.

DE HUUR Na de revolutie werd de tendens tot gelijkmaking van de lonnen weldra vervangen door de enorme inkomstenverschillen, die thans heerschen en het systeem van de huurverschillen moest de halfnoodlijdenden, die er kwamen door de lage lonnen, wat verlichten.

Opgemerkt moet worden dat dit beginsel een van de kleine dingen is, die met vele andere het hebben mogelijk gemaakt, dat de arbeiders de schijn voor de werkelijkheid namen. Ze streefden naar gelijkheid der lonnen, dat was konkreet en men gaf hen juist het tegendeel, maar spiegelde hen voor, dat de nog ongelukkerigeren zoo werden geholpen. Het is duidelijk dat als deze hulp voldoende was om de ongelijkheid van inkomsten te vereffen, het systeem geen enkelen zin zou hebben.

Volgens de wetten en een zeer ingewikkelde praktijk hangt de huur thans af van de geriefelijkheid der woning, de gebruikte oppervlakte en de belangrijkheid van de familie en het loon.

Nu volgt waar dit in de praktijk op neerkomt :

Een kleine familie, die een stuk van 15M² in beslag neemt, betaalt per maand als het maandelijksch loon 150 Roebel bedraagt, 12 tot 15 Roebel, en als dit loon 1000 roebel bedraagt, 40 roebel huur. (stuk = kamer).

Men ziet hieruit dat de huur van een zelfde kamer van een evengroote familie voor een arbeider met een gemiddeld loon ongeveer 10% van het loon bedraagt en slechts 40% voor de goed-betaalden. Wijzen we er nog

op dat in strijd met alle wetten de praktijk wil dat zekere hooge "verantwoordelijken" heelemaal geen huur betalen voor de geriefelijke, gemeubelde woning die de staat hen garandeert.

Hoe erg de woningkrisis over het geheele land is, daarover geeft het volgend feit eenig denkbeeld.

Olga Khamza, arbeidster-pleogbaas in de alkoholfabriek van Kiev heeft zelfmoord gepleegd bij het vooruitzicht door de fabrieksdirektie uit een kamertje te worden gezet dat ze kortgeleden had weten te bemachtigen (uit de Izwestie van 6 Maart 1936).

Het is onmogelijk een woning, hoe klein ook, te vinden als men niet over een goeden kruiwagen beschikt, een hooge aanbeveling voor de Sekretie Huisvesting van de sovjet of voor de direktie der woningen, en daarom grijpt men ook den kriegslist den advertentie aan.

In de U.S.S.R. is het verboden handel te drijven met zijn plaats van huisvesting. Toch is het een feit dat degene, die over eenig geld beschikt, een advertentie in de krant zet, vermeldend dat hij een huisvesting van een of ander soort zoekt. Hij, die nu huisvesting heeft aan te bieden welke met de beschrijving overeenkomt en geld nodig heeft, stelt zich met den adverteerder in verbinding. Beiden worden het met elkaar eens en er wordt overeengekomen, dat de eerste een zekere som aan de tweede zal geven als hij zijn huisvesting krijgt. Dan gaat elk zijn huisvestingkomit  opzoeken en de één zegt : "bij mij is het te vol" en de ander zegt : "bij mij is er nog plaats" en de uitwisseling is geschied.

Tot 1935 was deze handel klandestien, maar hij was zoo bekend dat er een dekreet is gekomen om hem wettig te verklaren, en er een kleine belasting op te heffen.

Hier zien we een van de talrijke wettelijke manieren om de armen te berooven van het weinige, dat hij werkelijk had kunnen veroveren dank zij de omwenteling van 1917.

WAARUIT BESTAAT EENSHUISVESTING? Over het algemeen zijn er in elk huis evenveel families als er vertrekken zijn. Elk van hen heeft daarboven recht op de keuken, die dikwijls slechts best staat uit een enkel petroleumstel in den gang. Dit beteekent in't algemeen 10 tot 20m² per familie van 2 tot zelfs 5 personen. Verschillende vertrekken worden vaak niet door één familie gebruikt, maar door verscheiden vrijgezellen en zelfs verschillende families.

Een veel voorkomende advertentie in de kranten is : "Ik zoek een hoek", d.w.z. een hoek in zoo'n gemeenschappelijke kamer.

De kleine gescheiden appartementen van één of twee vertrekken zijn buitengewoon zeldzaam en het is een groot voorrecht er in te wonen. Dat wat de families betreft. De vrijgezellen bewonen in het algemeen groote kamers, die 10, 20 of 40 personen bevatten. In deze groote kamers treft men soms ook gezinnen aan.

Het mobilair van deze woonruimten is minder dan primitief. Er zijn geen bedden voor alle leden der familie en de winterkleeren op den grond gespreid vormen dikwijls een bed. Wijna geen stoelen. Groote koffers om het keukengerei en de kleeren in op te bergen. Een kast is zeldzaam en een spegelmast een ongekende luxe.

In de op deze wijze overbevolkte woonruimten, waar de wasch en het keukengerei verstopt en opgestapeld liggen onder bedden of in de hoeken, wemelt het van de luizen, wandluizen, kakkerlakken en muizen. De opeenhooping van bewoners is te groot dan dat de gemeenschappelijke plaatsen (keuken en W.C.) schoon gehouden kunnen worden.

Nu volgen eenige uittreksels uit Sovjetkranten, die tegelijkertijd laten zien de stijging der huurprijzen, de woonruimte door de familie gebruikt en den gezondheidstoestand.

Uit Industrialistoe van 18 Sept. '34 : Dicht bij het reuzebedrijf van de metaalindustrie de Grootte Kramatorsk (Donbas) kost een hoek in een tamelijk goed huis 100 à 150 Roebel per maand; een hoek in een aarden hut (zemlanka) kost 25 tot 30 Roebel. Er zijn niet meer dan 3000 arbeiders, die op minder dan 6 Km. Van het bedrijf wonen, 4600 wonen tusschen 6 en 30 Km afstand en vele duizenden wonen nog verder. Ze moeten elken dag 3 à 4 uur reizen om op hun werk te komen.

Uit de Troed, vakver.blad van 12 Juni '34 : Op het bedrijf van Istomkinski woont de arbeider Polakov in een kamer van 10M2 (kazerne Nr 1) met zijn familie van 6 personen. In Nov. '32 betaalde hij een maandelijksche huur van 37.32 Roebel en in Nov. '33 betaalde hij 54.25 Roebel. Een andere arbeider (kazerne 8) heeft voor 7 personen een kamer van 22.3M2, in Nov. '32 betaalde hij 37.80 Roebel en een jaar later vroeg men hem 139.37 Roebel. (Twee leden van de familie hadden werk gekregen in beide gevallen).

Uit een redevoering van Ordzjonikidze op een vergadering van directoren en technici van de zware industrie, gepubliceerd in Za Industrialisatie van 22 Sept. '34: "Een maand geleden bezocht ik de Oeral en overal en in ieder huis klaagde men over de wandluizen."

Uit dezelfde krant betreffende het autobedrijf van de stad Gorki (14 mei en 21 Juli '34) "22,3% der arbeiders d.w.z. 5000 arbeiders leven in barakken. 's Winters bevriest het water er in 's Zomers zijn de wandluizen er heer en meester. Daar er heelemaal geen rioleering is, is de lucht er erg bedorven. Er zijn ook nog 228 aarden hutten.

Dit alles twee jaar na het in dienst stellen van dat "reusachtig wonder der techniek".

Het moet gezegd worden dat de Russische arbeider tevoren veel slechter gehuisvest was dan de Westersche arbeider en dat maakt de door de Sovjetkranten geschilderde toestanden minder onwaarschijnlijk dan het op het eerste zicht lijkt. Maar niet minder waar is het dat de toestand van de Russische arbeider op dit gebied geen verbetering heeft ondergaan, behalve dan voor een klein deel : eerste klas stootbrigadiers en Stachanowetzi.

De oorzaak van deze woningkrisis is, dat de revolutie zich veel meer heeft bezig gehouden met het "inhalen en voorbijstreven van het kapitalisme" door den bouw van groote bedrijven en het organiseren van de menschen voor de produktie dan met hun welzijn. Van veraf moge het grandioos lijken in enkele jaren 10 tot 15 miljoen boeren toe te voegen aan het legers van vervaardigers der "wonderen der techniek", van dichtbij gezien is het verduiveld smartelijk.

"De rest komt wel" zegt men. Misschien. In ieder geval is de rest en de "rust" voor sommigen reeds gekomen.

DE HUISVESTING DER MEESTERS. In het centrum van Moskou verheft zich een versterkte stad : het Kremlin, waartoe de toegang vroeger vrij was, maar die nu streng verboden is zonder speciale toestemming. Daar staan paleizen. In de vroegere appartementen der Tsaren wonen Stalin, Molotov, Worosjilow en hun voornaamste luitenanten, de "opperverantwoordelijken", die bovendien in de omgeving hun zomerverblijven hebben. Een beetje minder konfortabel zijn de partikuliere paviljoens van de hoge specialisten, technici, letterkundigen, geleerden en "grootverantwoorde-

lijken".

Werkelijke woningen, die verschillende vertrekken hebben en een keuken en dus als een paleis aandoen naast de arbeidersbarakken, zijn voor gewone specialisten en verantwoordelijken, zij, die meer dan 1000 Roebel verdienen. Verder merken we op dat de revolutie het "dienstpersoneel afgeschaft" heeft, er zijn geen gewone "meiden" meer, maar men kan wel 1 of 2 "binnenhuis-arbeidsters" hebben.

De chef van de bureaus van bouwwerken te Moskou, Dielukhine licht ons in (Izwestia 9 Maart '36) dat de stad in den loop van het jaar 396 woonhuizen gaat bouwen en dat de nieuwe appartementen 2 tot 5 hoofdvertrekken zullen hebben, die niet alleen van de modernste gemakken voorzien zijn, maar ook van een meidenkamer van 6M2, terwijl de vertrekken van de meesters 12 tot 24 M2 zullen bedragen. Men kan dus in de verste verte het verdwijnen der dienstboden zien of zelfs het bestaan van een opvallende verbetering.

Dan zijn er nog andere paleizen : de hotels voor vreemdelingen. In het centrum van Moskou verschijnt het Socialisme aan de toerist in een dekor van goud, marmer en lonkende kellnerinnen. Het reisbureau "Intourist" is in staat de geringste verlangens van de reizende vreemdeling te bevredigen op voorwaarde dat ze voor hun binnenkomst in Rusland een reisroute en program moeten ondertekenen, waarvan ze onder geen voorwaarde mogen afwijken.

Wat den boer betreft, deze heeft over het algemeen zijn huisje behouden, maar hij heeft geen enkel nieuw stuk aan zijn zeer armelijk mobiliair kunnen toevoegen.

Bij ons zijn nog volgende brochuren te verkrijgen :

Rosa Luxemburg : Massa-Staking, Partij en Vakbonden.- Prijs : Frs.4.-

Lenin : Staat en Revolutie Frs.2,50

Karl Marx : Het Kommunistisch Manifest.-Frs.1.-

H. Gorter : Het Historisch Materialisme.-Frs.2,50

Grondslagen van het Kommunisme.-Frs.1,50

Open Brief aan Lenin.-Frs.1.-

Klasse-moraal.-Frs.0,50

De Sovjet-regering en de IIIe Internationale.-Frs.0,75

Imperialisme, wereldoorlog en sociaal-demokratie.-Frs.2,50

De Wereldrevolutie.-Frs.2,50.

MASSABEWEGING EN DE "VOORHOEDE"
.....

Ter informatie nemen we hier volgend artikel over, ingezonden aan "l'Internationale" door de groep van Internationaal-Kommunisten (Holland)

"De aanstaande winter stelt beslissende gevechten in het vooruitzicht. Het is de dringende taak van alle eerlyke militanten zich te hervatten en te hergroepeeren. De heele toekomst rust hoe langer hoe meer op onze schouders. Een groote slag door de schuld van de verraders verloren, moet de aanstoot zyn voor de voorbereiding van den nieuwen zegevierenden stryd" (L'Internationale "N° 30-Oogst 1937.)

Het is best mogelijk dat de aanstaande winter beslissende gevechten in het vooruitzicht stelt voor het verloop van den klassenstryd. Het is ook mogelijk dat zulks niet het geval is. Men kan het niet met zekerheid bepalen omdat het onder andere afhangt van den duur van de huidige industriële heropleving. Het is een zeer verbreide fout onder de revolutionaire arbeiders, de ontwikkeling van de gebeurtenissen te zien onder een "verkort perspectief", t. b. z. dat zy deze ontwikkeling in hun geest sneller zien dan dat zy zich in werkelijkheid voordoet. Wat zeker is, is dat deze stryd, in Frankryk byzonder, nakend is. De binnenpolitieke toestand verplicht de kapitalistische klasse een einde te stellen aan de wanorde in het economisch leven. Hierin zyn wy het eens met "l'Internationale".

Maar waar "de toekomst meer en meer op de schouders van de militanten zou rusten", zyn wy het niet meer eens. Die toekomst weegt niet op hun schouders, maar op die van de heele arbeidende klasse.

De groepeerings van de militanten, betrekkelijk onbeduidend, kunnen op zichzelf de aanvallen van het kapitaal niet afweren noch het omverwerpen. Deze eenvoudige waarheid wordt immer opnieuw vergeten. En het is daarom dat de militanten altyd byzonder bekommerd zyn om "de taak van de party" en "de taak van de voorhoede". Maar in werkelijkheid gaat het om de taak van de massa, om den stryd van de groote massa zelf. Anders gezegd, in de eerste plaats dient men een juist kyk te krygen op deze kwestie, en nadien kan men zich bezighouden met de rol van de militanten in de massabeweging.

Vroeger bestonden deze problemen niet, daar de arbeidersorganisaties de "natuurlyke leiders" van de arbeidersbeweging waren. Maar sinds alle optreden van min of meer betekenis van de arbeidende klasse buiten deze organisaties geschiedt, en de massa zelfs verplicht is het tegen hen op te nemen, worden de problemen van de taak van de massa, van de vormen van den stryd, van de organisatorische structuur van den stryd vanzelf gesteld. De toestand is dus volledig gewyzigd, en bygevolg moet een nieuwe grondstelling onder de massa gedragen worden, een grondstelling die de belichaming is van den onafhankelyken stryd, van de samenhoorigheid, van de offering en het kommunisme zelf. Dit principe is reeds geboren.

.....
EERST KLAARHEID, DAN EENHEID.
.....

Het is ook daarom dat wy niet van meening kunnen zyn, dat

het nu de dringende taak is van de militanten zich te hergroepeeren. Zeker, hergroepeerings is noodzakelyk, maar zy mag niet beteekenen samenscharing van de bestaande groepeerings zonder meer.

In de huidige omstandigheden, in de voorwaarden van den konenden stryd, is een grondige herziening van de vormen van dien stryd dringend geboden. "Eerst klaarheid en dan eenheid", deze schoone uitdrukking van liebknecht, is op dit oogenblik van toepassing. Een kleine groepeerings die de onafhankelykheid van de massabeweging tot middelpunt neemt van waaruit al zyn aktie en al zyn denken uitgaat, is op dit oogenblik van meer betekenis dan een numeriek sterkere, die nog behebt is met de vooroordeelen over de zwakheid en de inkonsekwentie van de massa.

Er zyn in Frankryk tydschriften die telkenmale een goede kritiek leveren op de politiek van de Fransche regeering, de partyen van het volksfront en de kontrarevolutionaire rol van de C.G.T. Maar deze kritiek berust niet op een groote grondstelling, die zelf de uitdrukking zou zyn van een nieuwe wereld. De russische revolutie heeft ons geleerd dat de afschaffing van het privaateigendom aan produktiemiddelen niet voldoende is om het kommunisme te vestigen. Het wezenlyk probleem is de afschaffing van den loonarbeid. Aan welke voorwaarden is dit gebonden? Wanneer men het staats-socialisme verwerpt, welke zyn den de ekonomische grondvesten van een maatschappij zonder loonarbeid? Waardoor zullen de ekonomische verhoudingen onder de fabrieken bepaald worden? Welke is de ekonomische basis van een planmatige kommunistische produktie? Waardoor is de verhouding bepaald tusschen de arbeiders en het totaal produkt?

Alle groepeerings bewaren hierover het stilzwygen. Wanneer men de kommunistische produktie aanvat, spreekt van het beheer door de organisaties, maar men vergeet te zeggen welke ekonomische grondstellingen de verdeling van de produktiegoederen moeten beheerschen. En zonder deze grondbasis zyn alle opvattingen hieromtrent utopisch. Want het is de ekonomie die de organische structuur van de maatschappij bepaalt.

Ziedaar een negatieve zyde voor een revolutionaire voorhoede die de massa naar de revolutie voeren wil.

De afschaffing van den loonarbeid is te onderzoeken van uit politiek en van uit ekonomischen gezichtspunt. Voor de ekonomie verwyzen we naar het boek van de G.I.O. (Holland) "Eerste grondbeginselen van de kommunistische produktie en verdeling".

Deze problemen, politiek gezien, stellen het probleem van het behoud van de macht, eens door de arbeiders veroverd. Het groot principe, dat de uitdrukking van een nieuwe wereld is, is te zoeken op het terrein van de ontwikkeling van de macht in den loop van den klassenstryd van elken dag, tot aan de verovering en het behoud van de macht en de toepassing van het kommunisme. Het kommunisme kan niet verwezentlykt worden door een party, het kan niet ingevoerd worden, maar het kan alleen uitgebouwd worden door de groote massa zelf. Kommunisme beteekent dat de massa haar lot in eigen handen neemt, dat zy den loonarbeid afschaft, dat zy de wetgevende en de uitvoerende macht vereenigt door de afschaffing van den burokratie-schakel. Ziedaar de eenheid van de arbeiders, en niet de heilige unie van partyen en vakbonden, maar de eenheid van de arbeiders, en niet de heilige unie van partyen en syndikaten, maar de eenheid door en in de massa-aktie eigenmachtig doorgevoerd. Alle problemen van de revolutionaire massa moeten aangevat worden in verband met de ontwikkeling van de aktie-zelf, in verband met de taak der massa.

" WILDE STAKING".

Het is onjuist te beweren dat het gebrek aan strydlust tegen het kapitalisme aan de zyde der politieke arbeiderspartyen of der vakbonden alleen terug te voeren is op slechten wil, op de verdorvenheid of het reformisme van de leiders. Deze organisaties zyn machteloos. En omdat zy niet kunnen, willen zy niet. Op dit oogenblik staat het kapitalisme zeer sterk op politiek terrein, omdat het ekonomiesch heel zwak staat. Het moet alles in het werk stellen om zich overeind te houden. de over de hele wereld enorme kapitaalsakkumulatie vernauwt zyn winstbasis. Dit feit uit zich in de buitenlandse politiek door de voortdurende toespitsing van de tegenstellingen onder de naties; in de binnenlandsche politiek door de gedeeltelyke onteigening van de kleinakapitalisten en de verlaging van het levenspeil van de arbeiders door middel van de "devaluatie"; en over het algemeen door de samentrekking van de macht van het kapitaal in de handen van den staat.

Tegen deze macht is met kleine bewegingstjes niets uit te richten, zy kan enkel bevochten worden door groote massebewegingen, die de staatsmacht aan 't wankelen brengen en zelf een politieke macht worden. Het is daarom dat de opvatting van den stryd van de beroepen "objektief" verouderd is en dat klassebewegingen die de grenzen van de beroepen te buiten gaan in de plaats er van dienen te treden.

Zoo ziet er de nieuwe toestand voor de arbeiders uit. Hierin schuilt juist hun zwakheid van het oogenblik. De oude strydmethode door middel van verkiezingen en beperkte vakbondsstakingen is machteloos geworden; wel wordt instinktief een nieuwe methode gevolgd, maar nog niet bewust en daarom wordt zy nog niet op afdoende wyze toegepast.

Op de machteloosheid van hun partyen en vakbonden antwoordt de arbeidersmassa's door de "wilde staking". In Amerika, Engeland, België, Frankryk, Spanje, Polen, breken voortdurend "wilde" stakingen uit, waardoor de arbeiders telkenmale het levend bewys leveren dat hun organisaties geen strydorganisaties meer zyn. Nochtans zyn deze stakingen bylange niet zoo "wild". Het is een oude waarheid dat de arbeidersklasse niet kan stryden en overwinnen dan als georganiseerde massa. Dit is nu nog waar. Bygevolg organiseren de arbeiders de "wilde" staking zelf. Zy vormen stakerspiketten, zorgen er voor de stakingsbrekers van het werk te houden, organiseren de hulp, treden in verbinding met de andere werkplaatsen, in een woord, zy organiseren de staking op basis van de bedryven. De vakbondburokraten betitelen zulke staking als "wilde" staking omdat de organisatie van de staking gebeurt buiten de officieele organisaties.

In deze bewegingen vinden de arbeiders hun eenheid in den stryd. Zy nemen hun lot in eigen handen en zy vereenigen de uitvoerende en de wetgevende macht door de uitschakeling van vakbonden en partyen (verscheidene stakingen in Holland en België).

Deze zelfstandige klasseaktie nog zeer zwak. Het is een aanvang. De grootste zwakheid bestaat hierin dat de stakers hun zelfstandige aktie niet doorvoeren in den zin van een eigenmachtigen uitbouw van de beweging, maar dat zy zich voor het doorvoeren van den stryd richten tot hun vakbond. Praktisch beteekent zulks dat de beweging zich niet meer kan uitbreiden en hierdoor wordt het onmogelyk dat deze stryd tot een politieke kracht uitgroeit by machte om aan het samengetrokken kapitaal het hoofd te bieden.